



Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te Lokeren

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	21758
	Instelling	Vrije Basisschool
directeur		Claudio SNAUWAERT
adres		Doorslaardorp 72 - 9160 LOKEREN
telefoon		09-348.64.28
fax		09-355.53.15
e-mail		gvbsdoorslaar@skynet.be
website/URL		www.kabalok.be
	Bestuur van de instelling	122333 - VZW Kath.Basisond.Lokeren-Moerbeke-Waas te LOKEREN
adres		Vrijheidsplein 25 - 9160 LOKEREN
	Scholengemeenschap	120998 - Katholiek Basisonderwijs Lokeren te LOKEREN
adres		Dwarsstraat 1_A - 9160 LOKEREN
	CLB	115022 - Vrij CLB Waas en Dender te SINT-NIKLAAS
adres		Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	19/09/2011, 20/09/2011, 22/09/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	22/09/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	07/10/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Hilde De Vleeschouwer
	Teamleden	Guy De Roover
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.3 Lager onderwijs: wiskunde	9
3.4 Lager onderwijs: muzische vorming	10
3.5 Lager onderwijs: ICT	11
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
4.1 Professionalisering	12
4.2 Begeleiding	12
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	14
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	15
6.1 Wat doet de school goed?	15
6.2 Wat kan de school verbeteren?	15
6.3 Wat moet de school verbeteren?	15
7. ADVIES	16
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	17

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het schoolteam van de Vrije Basisschool in Doorslaardorp te Lokeren zet zich enthousiast in om kwaliteitsvol en zorgzaam onderwijs te verstrekken aan de haar toevertrouwde leerlingen. Uit diverse outputgegevens blijkt dat de lagere afdeling voor de leergebieden wiskunde en muzische vorming de eindtermen en leerplandoelen in voldoende mate realiseert met haar leerlingen. De kleuterafdeling toont met voldoende gegevens aan dat ze de ontwikkelingsdoelen en leerplandoelen voor de leergebieden wiskundige initiatie en muzische vorming gericht nastreeft. De school streeft ook de eindtermen voor ICT op een planmatige wijze na. Ze voldoet hiermee aan de verwachtingen van de overheid.

In de lagere afdeling vertrouwen de leerkrachten op een onderwijsleerpakket om de graduele opbouw en verticale samenhang voor **wiskunde** te verzekeren. Voor metend rekenen pasten de leerkrachten het aanbod aan in functie van het leerplan en de noden van hun leerlingen. De functionaliteit van bepaalde initiatieven en afspraken binnen het leergebied is aan een kritische reflectie toe. De school biedt de nodige ondersteuning bij leermoeilijkheden via gerichte remediëring, aparte leertrajecten en curriculumdifferentiatie voor wiskunde. Leerkrachten evalueren systematisch de leerlingvorderingen voor de verschillende domeinen van het leergebied en rapporteren deze aan de ouders.

Het schoolteam verdiepte zich in de visie en krachtlijnen van het leerplan **muzische vorming**. De school ontwikkelde een leerlijn waarmee ze de volledigheid en de graduele opbouw van het aanbod voor muzische vorming doorheen de basisschool tracht te garanderen. Er blijft wel voldoende ruimte voor occasionele activiteiten en de creativiteit van de leerkracht. De school beschikt voor de meeste domeinen van muzische vorming over voldoende materialen. De gegroeide aandacht voor beschouwen naast creëren, voor het proces naast het product, weerspiegelt zich nog niet in de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Het team is zich hiervan bewust en staat aan het begin van een ontwikkelingstraject rond evalueren voor onder meer muzische vorming.

De kleuterafdeling realiseert binnen haar thematische werking een doelgericht, evenwichtig en gevarieerd aanbod voor **wiskundige initiatie** en **muzische vorming**. Het team besteedt voldoende aandacht aan de horizontale samenhang met de andere leergebieden en bewaakt de verticale samenhang en graduele opbouw. Leerkrachten verrijken het hoekenaanbod regelmatig met wiskundige en muzische elementen. De kleuters krijgen ruime kansen tot exploreren en experimenteren. De aandacht voor de visualisatie van denkstappen verschilt van klas tot klas. Voor wiskundige initiatie observeren de leerkrachten systematisch de denkontwikkeling van de kleuters en registreren ze de vorderingen aan de hand van begrippenlijsten. Kleuters met ontwikkelingsproblemen krijgen extra ondersteuning. De observatie voor muzische vorming beperkt zich tot een aantal creatieve technieken.

De school investeerde sterk in middelen voor **informatie- en communicatietechnologie** (ICT). Het schoolteam ontwikkelde een leerlijn ICT met de graduele opbouw en verdeling van leerinhouden doorheen de basisschool. Zowel computervaardigheden als het gebruik van ICT binnen de andere leergebieden krijgen de nodige aandacht. De ICT-coördinatoren van de scholengemeenschap bieden technische en pedagogisch-didactische ondersteuning aan leerkrachten bij de uitbouw van een ICT-rijke klaspraktijk. Het beleid tracht van elke leerkracht de spilfiguur voor het ICT-gebeuren in de eigen klas te maken. Leerkrachten krijgen navorming op basis van eigen behoeften en wensen.

Ook binnen de **leerbegeleiding** is de klasleerkracht de eerste verantwoordelijke voor de zorg voor de leerlingen, in het bijzonder voor leerlingen met specifieke noden en behoeften. De school probeert mogelijke leermoeilijkheden al in een vroeg stadium te detecteren via observaties, klastoetsen en gestandaardiseerde tests. Regelmatig overleg tussen de kindbetrokkenen resulteert in passende ondersteuning en gerichte zorginterventies. De leerlingengegevens en gemaakte afspraken worden systematisch geregistreerd in een digitaal kindvolgsysteem. De directeur en het zorgteam stuurden de schooleigen visie en het te voeren zorgbeleid bij vanuit navormingen rond handelingsgericht werken. De implementatie van de recent verworven inzichten en werkwijzen vormt een nieuwe uitdaging voor het team. Binnen de werking rond gelijke

onderwijskansen (GOK) zet de school sterk in op remediëring. Ze slaagt erin de vooropgestelde acties te realiseren en de initiatieven te integreren in haar reguliere schoolwerking. De uitwerking van de pijler 'omgaan met diversiteit' in de geest van het gelijke onderwijskansendecreet en het effectief voorbereiden van leerlingen op een leven in een multiculturele, pluriforme maatschappij kennen nog ruime groeikansen.

Het beleid realiseert een degelijke **aanvangsbegeleiding** voor jonge leerkrachten, aangestuurd en ondersteund door de visie en het gemeenschappelijk beleid binnen de scholengemeenschap. Tijdens het doorlopen van het begeleidings- en evaluatietraject krijgen zowel het beleid als het beginnend personeelslid zelf een goed zicht op de evolutie van het onderwijskundig functioneren in de school. Een persoonlijk ontwikkelingsplan - dat een vervolg kent na het aanvangstraject in de school - brengt werkpunten, te ondernemen acties en bijsturingen systematisch in kaart. De directeur staat in voor de formele begeleiding en de evaluatie van deze leerkrachten. Ervaren collega's functioneren als peter of meter.

Een sterke schoolorganisatie en transparante beleidsvoering geven duidelijk richting aan de te varen koers. Het beleid oefent gerichte druk uit en volgt gemaakte afspraken van nabij op. De betrokkenheid van de teamleden bij de uitbouw van **kwaliteitsvol onderwijs** is opvallend. De onderwijsinspectie geeft dit schoolteam het vertrouwen om in de toekomst zelf de kwaliteit van haar onderwijs te bewaken en te waarborgen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie

muzische vorming

Lager onderwijs

wiskunde

muzische vorming

ICT

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

- De school toont met planningsdocumenten, geregistreerde observaties, kleuterwerk en de resultaten van een genormeerde test aan dat ze de decretale ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie in voldoende mate nastreeft bij haar kleuters.
- Zowel de leerplannen als een netgebonden referentiekader zijn richtinggevend bij het plannen van het onderwijsaanbod voor wiskundige initiatie. Leerkrachten leggen in hun planningsdocumenten systematisch het verband met leerplandoelen bij ervaringssituaties gericht op ontwikkelingsondersteunend leren.
- De kleuterleerkrachten integreren de verschillende aspecten van wiskundige initiatie doordacht in vaste en occasionele belangstellingscentra. Ze bewaken het evenwicht binnen het aanbod voor wiskundige initiatie in horizontale samenhang met andere leergebieden. Het team besteedt extra aandacht aan doelen die de ontluikende gecijferdheid en de denkontwikkeling van kleuters beogen.
- Gradueel opgebouwde lijsten met wiskundige begrippen geven richting aan het vaste klasaanbod in de verschillende kleuterklassen. De verticale samenhang en de graduele opbouw in activiteiten en gebruikte materialen voor wiskundige initiatie komen ook voor in de hoekenfiches. Het team maakte onder meer didactische afspraken voor de gegradeerde aanbreng van de tijdsaders.
- Kleuters krijgen voldoende kansen om wiskundige ervaringen op te doen met getallen, meten en ruimtebeleving in overwegend uitdagende leeromgevingen. Leerkrachten verrijken de speel- en werkhoeven met wiskundige elementen. De aanwezige ervarings- en spelmaterialen ondersteunen en stimuleren het wiskundig denkvermogen van kleuters.
- De klaswanden tonen weinig gelijkgerichtheid in de visualisatie van stappenplannen die het handelen ondersteunen en kleuters stimuleren tot probleemoplossend denken.
- De leerkrachten volgen en evalueren de ontwikkeling van wiskundige inzichten en vaardigheden bij de kleuters door gerichte observatie. De kleuterleerkrachten registreren de vorderingen systematisch en remediëren waar nodig. Ouders krijgen via het heen- en weerschriftje een zicht op het klasaanbod voor onder meer wiskundige initiatie. Leerkrachten rapporteren de vorderingen van individuele kleuters vooral mondeling aan de ouders.

3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- De school toont met degelijke planningsdocumenten en creatief leerlingenwerk aan dat ze de ontwikkelingsdoelen en leerplandoelen voor muzische vorming in voldoende mate nastreeft bij haar kleuters.
- Om de volledigheid van het aanbod en de graduele opbouw over de leeftijdsgroepen heen te waarborgen, werkte het schoolteam een leerlijn muzische vorming uit. Met het

leerplan als leidraad spoorden leerkrachten mogelijke hiaten in het aanbod op. Het team bracht leerplandoelen en muzische werkvormen samen in een overzichtelijk document. De afgesproken inhouden vormen de basis voor het klasaanbod, maar laten voldoende ruimte voor occasionele activiteiten en de creativiteit van individuele leerkrachten.

- Het kleuterteam integreert muzische activiteiten binnen de thematische werking, in nauwe horizontale samenhang met andere leergebieden. De verticale samenhang komt onder meer naar voor in de geactualiseerde hoekenfiches waarop inhouden, activiteiten en gebruikte materialen vermeld staan.
- De leerkrachten kennen de visie en de krachtlijnen van het leerplan en tonen een groeiende aandacht voor het beschouwen naast het creëren, voor het proces naast het product binnen muzische activiteiten.
- De kleuterafdeling beschikt over voldoende materialen om de creatieve en muzische ontwikkeling bij kleuters te stimuleren. De klas- en hoekeninrichtingen nodigen uit tot exploreren en experimenteren, onder meer voor muzische vorming.
- De school stimuleert de schrijfvaardigheid van de kleuters op een methodische, muzische wijze. Deze aanpak kent een vervolg bij aanvang van het lager onderwijs.
- Voor de evaluatie van het leergebied beperkt het team zich tot de observatie en registratie van de vorderingen voor een aantal creatieve technieken. In een heen- en weerschriftje krijgen de ouders regelmatig informatie over bepaalde aspecten van het muzisch aanbod.

3.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Motivering

- De school toont met diverse outputgegevens zoals leerlingenresultaten voor tests van het leerlingvolgsysteem, methodetoetsen en een netgebonden eindproef aan dat ze met de meeste van haar leerlingen de eindtermen voor wiskunde realiseert. Ook de bekomen informatie vanuit het vervolgonderwijs wijst in die richting.
- De leerkrachten baseren hun aanbod voornamelijk op een onderwijsleerpakket en vertrouwen erop zo de basiscompetenties voor wiskunde in graduele opbouw te realiseren. De school hanteert het pakket wel met de nodige kritische zin. Het team toetste het aanbod voor metend rekenen af aan de leerplandoelen en voerde een aantal aanpassingen door.
- De leerkrachten geven aan de leerstrategieën uit het onderwijsleerpakket te gebruiken om kennis en cognitieve vaardigheden over te brengen. De diverse klasbeelden vertonen echter weinig continuïteit in aangebrachte leerstrategieën, heuristische oplossingsmethodes en didactische afspraken voor wiskunde. In sommige klassen zijn de klaswanden niet echt functioneel en bieden ze weinig ondersteuning aan de leerlingen bij het uitvoeren van opdrachten.
- De school beschikt over voldoende materialen om het wiskundig handelen en denken te stimuleren. Het team hanteert zinvolle, werkelijkheidsgerichte leermiddelen en methodieken zoals een zelfgemaakt groeiboekje en een referentiekader voor metend rekenen. Een kritische reflectie over de meerwaarde en/of functionaliteit ervan binnen het actuele wiskundeonderricht vormt een uitdaging voor het team.
- Binnen het leergebied wiskunde volgt na een meestal frontale, klassikale instructie een gedifferentieerde oefenfase met voor bepaalde leerlingen een verlengde instructie. De leerkrachten en het zorgteam trachten inoefening op maat van elke leerling te realiseren met onder meer een differentiatieplan en contractwerk. Voor een aantal leerlingen neemt de school stimulerende, compenserende, remediërende of

dispenserende maatregelen. Indien nodig zet de school individuele leertrajecten uit waarbinnen ook curriculumdifferentiatie voor wiskunde mogelijk is.

- De leerkrachten evalueren systematisch de inhouden van de verschillende domeinen van het leergebied, zowel met methodegebonden toetsen als met gestandaardiseerde tests. Ze rapporteren de vorderingen van de leerlingen voor getallenkennis, meten en metend rekenen, bewerkingen en meetkunde regelmatig aan de ouders.
- De school benut de beschikbare informatie- en communicatiemiddelen op een geïntegreerde, ondersteunende wijze in wiskundelessen.

3.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- De school toont met degelijke planningsdocumenten en creatief leerlingenwerk aan dat ze de eindtermen en leerplandoelen muzische vorming in voldoende mate realiseert met haar leerlingen.
- Om de volledigheid van het aanbod en de graduele opbouw over de leeftijdsgroepen heen te waarborgen, werkte het schoolteam een leerlijn muzische vorming uit. Met het leerplan als leidraad spoorden leerkrachten mogelijke hiaten in het aanbod op. Het team bracht leerplandoelen en muzische werkvormen samen in een overzichtelijk document. De afgesproken inhouden vormen de basis voor het klasaanbod, maar laten voldoende ruimte voor occasionele activiteiten en de creativiteit van individuele leerkrachten.
- De leerkrachten trachten de muzische activiteiten inhoudelijk rijk te stofferen en geven hun klasaanbod regelmatig vorm vanuit meerdere domeinen. De horizontale samenhang met andere leergebieden is merkbaar in de planningsdocumenten en in het leerlingenwerk. Ook binnen de taalinitiatie Frans komen muzische aspecten frequent aan bod.
- De leerkrachten kennen de visie en de krachtlijnen van het leerplan en tonen een groeiende aandacht voor het beschouwen naast het creëren, voor het proces naast het product binnen muzische activiteiten.
- De school beschikt over een waaier aan multimediale middelen waarmee leerlingen en leerkrachten hun creativiteit vorm kunnen geven. Er zijn voldoende materialen voor beeldende activiteiten voorhanden. Het aanbod aan middelen voor het domein muziek is eerder beperkt en verouderd.
- De methodische en muzische aanpak voor de ontwikkeling van de schrijfmotoriek, die een aanvang kende in de kleuterafdeling, wordt voortgezet in het eerste leerjaar.
- De leerlingen krijgen extra kansen tot muzisch-culturele ontplooiing tijdens onder meer theater- en museumbezoeken, musicals en creanamiddagen.
- Leerkrachten rapporteren regelmatig over de prestaties van de leerlingen voor de verschillende domeinen van het leergebied. De beoordeling berust bij de meeste leerkrachten eerder op een waardering voor de inzet dan op een aantal criteria voortvloeiend uit de vooropgestelde doelen. Voor het evalueren van onder meer muzische vorming staat de school aan het begin van een ontwikkelingstraject.

3.5 Lager onderwijs: ICT

Voldoet

Motivering

- Het gezamenlijk beleid vanuit een welomschreven visie binnen de scholengemeenschap vormt duidelijk het fundament voor het specifiek beleid rond informatie- en communicatietechnologie (ICT) binnen de school.
- Twee ICT-coördinatoren van de scholengemeenschap staan in voor de beleidsmatige, technische en pedagogisch-didactische ondersteuning van het schoolteam. De directeur en de ICT- coördinatoren zetten samen het beleid uit in een schooleigen ICT-beleidsplan.
- De school investeerde de voorbije jaren sterk in digitale leermiddelen en –materialen zoals digitale borden, laptops voor de leerlingen en allerlei software. Het beleid bouwde de infrastructuur uit met de digitalisering van het schoolwerkplan, het leerlingvolgsysteem en de centrale archivering van klaseigen documenten. De teamleden schakelden over op een digitaal agenda voor het plannen van hun activiteiten. Een behoefteanalyse bracht de noden van en verwachtingen bij de leerkrachten in kaart en vormde de aanzet voor gerichte navorming.
- Het team bestudeerde de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor ICT. De school opteerde voor een onderwijsaanpak die enerzijds focust op computervaardigheden, maar anderzijds ook sterk gericht is op het integreren van ICT in de reguliere lespraktijk. Het team zette een schooleigen leerlijn uit doorheen de basisschool waarin de graduele opbouw en de afgebakende inhoud zichtbaar zijn. Binnen deze krijtlijnen kunnen de leerkrachten hun klasaanbod een eigen invulling geven, passend bij de leerinhouden en de behoeften van hun leerlingen.
- De school initieert kleuters in het gebruik van de computer onder meer bij het spelen en werken in de computerhoek. Voor de inhoudelijke invulling gebruiken de kleuterleerkrachten actuele middelen op het ontwikkelingsniveau van hun kleuters. In de lagere afdeling oefenen kinderen bij het zelfstandig werk de verschillende ICT-competenties gericht in vanuit een rijk aanbod op eigen niveau. Bij heel wat activiteiten uit verschillende leergebieden gebruiken de leerlingen de ICT-mogelijkheden om informatie op te zoeken en ideeën vorm te geven. Het proces dat aanvangt in de kleuterschool kent een hoogtepunt in een verfijnde, functionele integratie van verschillende toepassingen aan het einde van de lagere school.
- De mate waarin de leerlingen vooropgestelde doelen voor ICT effectief realiseren is nog geen onderwerp van evaluatie en rapportering. De ondersteuning en/of bijsturing volgt meestal na toevallige vaststellingen of op vraag van de leerlingen zelf.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De gezamenlijke en gedragen visie op het personeelsbeleid binnen de scholengemeenschap vormt een sterke ondersteuning en aansturing van de schooleigen aanvangsbegeleiding. De gestructureerde, systematische aanpak van het begeleidings- & evaluatietraject zorgt voor een doelgerichte aanvangs- en loopbaanbegeleiding voor het personeel. Zowel leerkrachten die het volledige traject doorliepen als het beleid ervaren de aanpak als zeer **doeltreffend**.
- De school gebruikt de gezamenlijk uitgewerkte instrumenten en initiatieven van de scholengemeenschap om nieuwe leerkrachten **doelgericht** te informeren, te begeleiden en te evalueren. Beginnende leerkrachten krijgen zowel administratieve als pedagogisch-didactische **ondersteuning**. Naast de informatie- en intakegesprekken op niveau van de scholengemeenschap, krijgen de nieuwe leerkrachten specifieke informatie over hun school via onder meer afsprakenbrochures, het vademecum en het digitaal schoolwerkplan.
- Systematische en eerder formele functioneringsgesprekken, klasbezoeken en zelfevaluatie- en reflectiemomenten gecombineerd met het peter- of meterschap door een ervaren collega, dragen bij tot een **ontwikkelingsgerichte** aanvangsbegeleiding van leerkrachten.
- Het opstellen van een persoonlijk ontwikkelingsplan bestendigt de permanente ontwikkeling en individuele begeleiding na het aanvangstraject. De opvolging van de persoonlijke ontwikkeling door het beleid is van toepassing op alle personeelsleden.
- De school beschikt over degelijk uitgewerkte instrumenten en methodieken om leerkrachten passend te evalueren. Er ontstaat evenwel een zeker spanningsveld door de functies van begeleider en van evaluator door één persoon te laten vervullen.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De visie op leerbegeleiding in de school ligt in het verlengde van de uitgeschreven visie op zorg binnen de scholengemeenschap. Op het structureel overleg werken de zorgcoördinatoren van de verschillende scholen gemeenschappelijke instrumenten uit en wisselen ze expertise uit om onder meer de **doeltreffendheid** van het schooleigen zorgbeleid nog te verhogen.
- De actuele zorgvisie stelt – in de lijn van de gezamenlijke visie - de klasleerkracht als spilfiguur en eerste verantwoordelijke voor de zorg voor de leerlingen. Klasleerkrachten trachten leerlingen van bij de instructie voldoende **ondersteuning** te bieden en mogelijke hindernissen op voorhand weg te werken. De school maakt werk van binnenklasdifferentiatie en coöperatieve werkvormen. Bij specifieke leermoeilijkheden neemt het team in overleg met de leerling en de ouders compenserende maatregelen. Wanneer dit voor bepaalde leerlingen nodig blijkt, voorziet de school curriculumdifferentiatie voor wiskunde.
- Naast de bevindingen van leerkrachten uit klasgebonden observaties en/of evaluaties, vormen gestandaardiseerde tests voor taal en wiskunde de basis voor het nemen van ondersteunende onderwijs- en zorgmaatregelen. De leerkrachten verzamelen de gegevens in een elektronisch kinddossier. Dit digitaal dossier geeft een goed beeld van de vorderingen, de eventuele moeilijkheden van een leerling en de **doelgerichte** ondersteuningsinitiatieven.
- De klasleerkrachten overleggen op regelmatige basis met het zorgteam om de effecten van de geboden hulp te evalueren, nieuwe zorgvragen te stellen en er acties aan te koppelen. Op dit gezamenlijk overleg bespreken ze onder meer welke initiatieven de leerkracht zelf neemt en voor welke leerlingen het aangewezen is het zorgteam in te schakelen. Het bewaken van de kwaliteit van de zorgvraag en de concrete formulering van acties, verantwoordelijkheden en gewenste effecten is een blijvende opdracht.
- Tijdens multidisciplinaire overlegmomenten beraden alle kindbetrokkenen zich over de evolutie van individuele leerlingen. Het Centrum voor Leerlingbegeleiding (CLB) is een actieve participant binnen de zorg en is vertegenwoordigd op elk multidisciplinair overleg. De school streeft ernaar ook ouders én het kind zelf zoveel mogelijk te betrekken en tot partners te maken bij het uitzetten van het zorgtraject. Indien de zorgvraag de interne mogelijkheden overstijgt, wordt beroep gedaan op externe hulp. De school werkt nauw samen met externe hulpverleners, waaronder de gongbegeleiders.
- De invulling van de lestijden van het gelijke onderwijskansenbeleid (GOK) richt zich vooral op de pijler 'preventie en remediëring'. De school bouwde dit zowel op school-, leerkracht- als leerlingniveau sterk uit. Ze verankerde diverse remediëringsinitiatieven in de reguliere schoolwerking. De pijler 'diversiteit' krijgt – vooral op leerlingniveau – weinig vulling vanuit de bedoeling van het decreet. De school mist hierdoor kansen in de voorbereiding van haar leerlingen op een leven in een multiculturele en pluriforme samenleving.
- Het beleid investeert extra lestijden uit het pakket in de zorgwerking en bouwt een op zorg gerichte beleidsondersteuning uit. Ze voorziet structurele remediëringsmomenten voor bepaalde motorische aspecten door de leerkracht lichamelijke opvoeding.
- De school werkt aan de verdere uitbouw en **ontwikkeling** van haar leerbegeleiding. Vanuit recente individuele en teamgerichte navormingen rond handelingsgericht werken, stuurden het beleid en het zorgteam de schooleigen visie en het te voeren beleid bij. Het team bereidt de implementatie van de nieuwe inzichten en werkwijzen zorgvuldig voor. Het beleid heeft de intentie de bijstellingen het huidige schooljaar door te voeren.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Het beleid van deze school zit ingebed in het richtinggevend en ondersteunend netwerk van de scholengemeenschap. Naast de gezamenlijke fundamenteën heeft de directeur ruimte om eigen accenten te leggen en een schoolspecifiek beleid te voeren. De directeur slaagde erin een sterke schoolorganisatie uit te bouwen. Hij oefent gerichte druk uit om het uitgezette prioriteitenplan effectief uit te voeren en volgt de gemaakte afspraken systematisch op. Hierbij ligt de nadruk zowel op de collectieve als op de individuele verantwoordelijkheid van de teamleden in de verschillende aspecten van de schoolwerking.
- Binnen de scholengemeenschap worden gemeenschappelijke visies uitgeschreven, trajecten uitgestippeld en werkinstrumenten ontwikkeld, onder meer voor aanvangsbegeleiding, leerbegeleiding en het beleid rond informatie- en communicatietechnologie (ICT). Het schoolteam grijpt de kans om vanuit deze gemeenschappelijke basis tot een schooleigen visieontwikkeling en beleidsvoering te komen. Zo verfijnde het zorgteam de zorgvisie vanuit nieuwe inzichten rond handelingsgericht werken. De school ontwikkelde een dynamisch beleid voor ICT waarmee ze haar streven naar stevige digitalisering weet waar te maken. Een efficiëntere en transparantere archivering van de documenten kan de functionaliteit en gebruiksvriendelijkheid van digitale systemen zoals het schoolwerkplan verhogen. Hoewel mooie initiatieven rond taalinitiatie deel uitmaken van de klaspraktijk, voerde de school tot nu toe nog geen bewust en gericht talenbeleid.
- De teamleden geven aan voldoende inspraak te hebben in school- en klasaangelegenheden. Op personeelsvergaderingen bespreekt het team systematisch pedagogisch-didactische items. Leerkrachten overleggen samen de noodzakelijkheid en wenselijkheid van bepaalde beslissingen. Het beleid moedigt beginnende leerkrachten aan om actief te participeren.
- Het schoolteam geeft blijk van een sterke responsiviteit op verwachtingen van de overheid, van de eigen onderwijskoepel, van de scholengemeenschap en van het schoolbestuur. Het beleid heeft een grote aandacht voor digitalisering en onderneemt regelmatig vernieuwingsinitiatieven, rekening houdend met de noden en wensen van leerkrachten, leerlingen en ouders. Tevredenheidsonderzoeken, schoolzelfevaluaties en occasionele bevestigingen zijn mede richtinggevend voor het bepalen van schoolprioriteiten. Zowel het vooropstellen van duidelijke doelen, het uitzetten van gerichte acties als het systematisch evalueren en bijsturen zijn verworvenheden in deze school. Het gebruik van harde outputgegevens zoals de beschikbare leerlingresultaten kan een meerwaarde betekenen voor de uitbouw van de eigen zorg voor kwaliteit.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- leergebiedoverschrijdende eindtermen: de sterke integratie van informatie- en communicatietechnologie (ICT) in de klaspraktijk; het gradueel opgebouwd aanbod voor ICT, zowel in de kleuterafdeling als in de lagere afdeling.
- de integratie van wiskundige initiatie in het thematisch aanbod en de systematische opvolging van de kleutervorderingen binnen dit leergebied.
- de realisatie van de leerplandoelen voor wiskunde en de ondersteuning van de leerlingen op diverse efficiënte wijzen binnen dit leergebied.
- de realisatie van een leerplangericht, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod voor muzische vorming, zowel in de kleuterafdeling als in de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- de degelijke en efficiënte aanvangsbegeleiding voor jonge leerkrachten; het persoonlijk ontwikkelingsplan van bij de aanvang van de loopbaan in de school.
- het geïntegreerd zorgbeleid op school-, leerkracht- en leerlingniveau; de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de kindbetrokkenen bij het uitzetten van een zorgtraject.

Wat betreft het algemeen beleid:

- de sterke schoolorganisatie; de duidelijke visie en gerichte beleidsvoering voor diverse aspecten van de schoolwerking; de uitbouw van een degelijke kwaliteitszorg.
- de collectieve en individuele betrokkenheid van alle teamleden; de gezamenlijke gerichtheid op de kwaliteit van het geboden onderwijs en op de zorg voor de leerlingen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- de verticale samenhang, de graduele opbouw en de functionele visualisatie van onder meer leerstrategieën voor wiskundige initiatie en wiskunde garanderen.
- een gezamenlijke visie op evalueren en rapporteren voor muzische vorming uitwerken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- de opgestarte implementering van inzichten en werkwijzen rond handelingsgericht werken binnen de leerbegeleiding verderzetten en finaliseren.

Wat betreft het algemeen beleid:

- het digitaal schoolwerkplan uitbouwen tot een efficiënt, transparant én functioneel instrument voor alle teamleden.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Hilde De Vleeschouwer

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: